

Διεπιστημονικό Συνέδριο
Ιστορία της Πληροφορίας
Αθήνα (Νομική Βιβλιοθήκη), 24-25/5/2013

**Η ψηφιακή βιβλιοθήκη Europeana
ως σημείο συγκέντρωσης
Ευρωπαϊκού πολιτιστικού
αποθέματος**

Αλέξανδρος Κουλούρης, δρ
Καθηγητής Εφαρμογών
ΤΕΙ Αθήνας

Διάρθρωση παρουσίασης

- Πριν τη Europeana
 - CENL
 - The European Library
 - Προγράμματα/έργα εμπλουτισμού της Europeana
 - Europeana v1.0, v2.0, κ.ά.
- EuropeanaLocal
- Η Europeana σήμερα
- Συμπεράσματα

CENL

- Ιδρύθηκε το 1987
- Πρώτη συνάντηση στη Λισαβόνα με 11 χώρες
 - Δανία, Γαλλία, Γερμανία, Ελλάδα, Λουξεμβούργο, Ολλανδία, Νορβηγία, Πορτογαλία, Ισπανία, Ηνωμένο Βασίλειο και το Βατικανό
- Σήμερα έχει 49 μέλη από 46 χώρες
- Είναι διεθνής ΜΚΟ (INGO)
- Συμμετέχει στο Συμβούλιο της Ευρώπης και στη Europeana

CENL αποστολή

- Πρόσβαση στο πολυγλωσσικό περιεχόμενο των εθνικών βιβλιοθηκών
- Υλοποίηση της Ευρωπαϊκής Ψηφιακής Βιβλιοθήκης
- Προστασία του ευρωπαϊκού πολιτιστικού περιεχομένου
- Προώθηση της πολιτιστικής ετερογένειας της ευρωπαϊκής κουλτούρας

The European Library

- Ιδρύθηκε από το CENL (1997)
- Ενισχύθηκε από το GABRIEL που παρείχε πρόσβαση στους OPACs των ευρωπαϊκών εθνικών βιβλιοθηκών (1997-2001)
- TEL (2001-2004), χρηματοδοτούμενο από το FP5 της EC
- Συμμετείχαν οι εθνικές βιβλιοθήκες
 - Φιλανδίας, Γερμανίας, Ιταλίας, Ολλανδίας, Πορτογαλίας, Σλοβενίας, Ελβετίας και Ηνωμένου Βασιλείου

The European Library (2)

- Αποτέλεσμα του έργου TEL το www.theeuropeanlibrary.org (2005)
- 2005-2007 TEL-ME-MORE άλλες 10 εθνικές βιβλιοθήκες
- 2008-2009 FUMAGABA συλλογές των εθνικών βιβλιοθηκών της ανατολικής Ευρώπης
 - Σκόπια, Ουκρανία, Μολδαβία, Αλβανία, Γεωργία, Αρμενία, Βοσνία και Αζερμπαϊτζάν

The European Library σήμερα

- Μοναδικό σημείο πρόσβασης για 200 εκατομμύρια πηγές από 48 εθνικές βιβλιοθήκες και μερικές ερευνητικές
- Συμμετέχει στη Europeana, στην ουσία αποτελεί υπηρεσία της
- Καθοδηγείται από CENL, CERL και LIBER

Europeana: προγράμματα

Τρία είδη:

- Παροχής περιεχομένου και τεχνολογίας
 - Europeana Awareness, Europeana v1.0, 2.0, κ.ά.
- Παροχής τεχνολογίας (αμιγώς τεχνολογικά)
 - Arrow, Assets, EuropeanaConnect, LoCloud, κ.λπ.
- Παροχής-ενίσχυσης περιεχομένου
 - Athena, Carare, EFG, EUscreen, *EuropeanaLocal*, κ.ά.

EuropeanaLocal (2008-2011)

- Δίκτυο κατανεμημένων αποθετηρίων βέλτιστων πρακτικών
- Ανάδειξη ψηφιακού περιεχομένου τοπικών οργανισμών, βιβλιοθηκών, μουσείων, αρχείων, κ.λπ., μέσω της πύλης Europeana
- Προώθηση προτύπων μέσω της Europeana και ενίσχυση του περιεχομένου της

Ελληνικός εταίρος προγράμματος:

Δημόσια Κεντρική Βιβλιοθήκη Βέροιας (ΔΚΒΒ)

Φορείς που συμμετέχουν (1)

1. Εθνικό Κέντρο Τεκμηρίωσης
2. Δημόσια Κεντρική Βιβλιοθήκη Βέροιας
3. Αμερικανική Γεωργική Σχολή
4. ΤΕΕ τμήμα Κέρκυρας
5. Εθνικό Μετσόβιο Πολυτεχνείο
6. Μεγάλη Μουσική Βιβλιοθήκη της Ελλάδας
«Λίλιαν Βουδούρη»
7. Κοργιαλένειος Βιβλιοθήκη (Αργοστολίου)

Φορείς που συμμετέχουν (2)

8. Εθνικό και Καποδιστριακό Πανεπιστήμιο Αθηνών
9. Υπουργείο Παιδείας
10. Κολλέγιο Ανατόλια
11. Τεχνικό Επιμελητήριο Ελλάδας
12. Δημόσια Κεντρική Βιβλιοθήκη Λιβαδειάς
13. Δημόσια Κεντρική Βιβλιοθήκη Σερρών
14. Βιβλιοθήκες Αγίου Όρους

Ομάδα διαχείρισης έργου

- Γιάννης Τροχόπουλος, ΔΚΒΒ
- Γιώργιος Μπίκας, ΔΚΒΒ
- Μανώλης Γαρουφάλλου, ΑΤΕΙ Θεσσαλονίκης
- Σαράντος Καπιδάκης, Ιόνιο Πανεπιστήμιο
- Αλέξανδρος Κουλούρης, ΤΕΙ Αθήνας
- Βαγγέλης Μπάνος, openarchives.gr
- Δημήτρης Πρωτοψάλτου, University of Geneva
- Ράνια Σιάτρη, ΑΤΕΙ Θεσσαλονίκης

Επιτεύγματα

- DSpace plug-in (Μπάνος, ΕΚΤ)
- Συσσωρευτής, aggregator.libver.gr
- Συμπόσιο στο ΕΙΕ, 19 Οκτωβρίου 2010
- Συγκομιδή μεταδεδομένων (σε τακτά χρονικά διαστήματα)
- Εμπλουτισμός περιεχομένου
- Νέοι φορείς

DSpace plug-in

- Επέκταση του DSpace για παροχή μεταδεδομένων αποθετηρίων στη Europeana (σχήμα ESE και EDM)
- Μαζική συμπλήρωση πεδίων μεταδεδομένων του ESE
 - PHP Metadata Updater (Μπάνος, ΔΚΒΒ)
 - Java Metadata Updater με αυτόματη προσθήκη των πεδίων ESE απευθείας στο σχήμα μεταδεδομένων του DSpace (ΕΚΤ)
- Παροχή / εξαγωγή μεταδεδομένων ESE μέσω ΟΑΙ-ΡΜΗ – δημιουργία ειδικού ΟΑΙ Crosswalk (Μπάνος, ΔΚΒΒ)
- Πολύ εύκολο στην εγκατάσταση και χρήση με κάποιους περιορισμούς σε δυνατότητες παραμετροποίησης

Europeana: σενάρια συμμετοχής

1. Να υπάρχει ψηφιακό περιεχόμενο και αποθετήριο
 - DC, ESE, EDM, ΟΑΙ-ΡΜΗ
2. Να μην υπάρχει ψηφιακό περιεχόμενο και αποθετήριο
 - Δημιουργία ή διάθεσή του (και μέσω της ΔΚΒΒ)
3. Να υπάρχει περιεχόμενο που μπορεί να εκφραστεί σε XML, βλ. DEiXTo

Europeana σήμερα

- >20 εκατομμύρια ψηφιακά αντικείμενα
- Ο δικτυακός τόπος διαθέσιμος σε 48 γλώσσες
- API και άλλα τεχνολογικά εργαλεία
- ESE, EDM και χαρτογραφήσεις
- CC0 και DEA
- Δίκτυα υποστήριξης: Europeana Foundation, Europeana Network και Europeana Professional

Αξίζει να δείτε (1)

- pro.europeana.eu, *Europeana Professional*
- www.europeana.eu, *Europeana*
- www.edlocal.eu, *EuropeanaLocal*
- www.deixto.com, *DEiXTo*
- <http://vbanos.gr/blog/2010/02/11/dspace-plugin-for-europeana-semantic-elements/>, *DSpace plug-in*

Αξίζει να δείτε (2)

- Houssos, N., Stamatis, K., Banos, V., Kapidakis, S., Garoufallou, E., & Koulouris, A. (2011).
Implementing enhanced OAI-PMH requirements for Europeana. In S. Gradmann et al. (Ed.), *Proceedings of the International Conference on Theory and Practice of Digital Libraries (TPDL 2011)*, Berlin, Germany, September 25-29, 2011, *Lectures Notes in Computer Science (LNCS)*, vol. 6966, pp. 396-407. Berlin Heidelberg: Springer-Verlag.
– doi:[10.1007/978-3-642-24469-8_40](https://doi.org/10.1007/978-3-642-24469-8_40)

Συμπεράσματα (1)

- Η συμμετοχή στη Europeana:
 - Αναδεικνύει τον πολιτιστικό πλούτο των φορέων
 - Βοηθά στην απόκτηση νέων δεξιοτήτων
 - Βοηθά στην εύρεση χρηματοδότησης από ευρωπαϊκά προγράμματα
 - Συμβάλει (πιθανό) στην ενεργοποίηση των χρηστών και προσέλκυση νέων –διότι οι οργανισμοί πληροφόρησης «πεθαίνουν» χωρίς χρήστες

Συμπεράσματα (2)

- Γιατί η «κρίση» θέλει πολιτισμό!
- Γιατί οι φορείς πληροφόρησης (βιβλιοθήκες, αρχεία και μουσεία) πρέπει να είναι το βασικό «κύτταρο» πολιτισμικής και ψυχικής ανάτασης μιας κοινωνίας
- Τέλος, γιατί οι κοινωνίες «κατρακυλούν» όταν οι πολίτες αδιαφορούν –όπως γίνεται σήμερα

Σας ευχαριστώ πολύ!

Αλέξανδρος Κουλούρης, δρ

Καθηγητής Εφαρμογών

Τμήμα Βιβλιοθηκονομίας και Συστημάτων Πληροφόρησης

Τεχνολογικό Εκπαιδευτικό Ίδρυμα Αθήνας

akoul@teiath.gr

<http://users.teiath.gr/akoul/>